

RÖVIDÍTÉSEK

I. Vármegyék:

Af. = Alsó-Fehér	Mm. = Máramaros
Ar. = Arad	Mt. = Maros-Torda
Bi. = Bihar	Nk. = Nagy-Küküllő
Bn. = Beszterce-Naszód	Sza. = Szatmár
Br. = Brassó	Szd. = Szolnok-Doboka
Cs. = Csík	Sze. = Szeben
F. = Fogaras	Szi. = Szilágy
Hsz. = Háromszék	Ta. = Torda-Aranyos
Hu. = Hunyad	Te. = Temes
Kk. = Kis-Küküllő	To. = Torontál
Ko. = Kolozs	U. = Udvarhely
Krsz. = Krassó-Szörény	

II. Szerzők:

- Åberg* = *Nils Åberg*: Bronzezeitliche u. früheisenzeitliche Chronologie. I. Italien; II. Hallstattzeit; III. Kupfer- u. Bronzezeit; IV. Griechenland; V. Mitteleuropäische Hochbronzezeit. Stockholm, 1930—1935.
- Benkő I.* = *Benkő Károly*: Csík, Gyergyó és Kászton leírások. I.—II. rész. Kolozsvár, 1853.
- Benkő II.* = *Benkő Károly*: Marosszék ismertetése. Kolozsvár, 1868—1869.
- Berkeszi* = *Berkeszi István*: Délmagyarország éremleletei. Temesvár, 1907.
- Bielz I.* = *Bielz E. A.*: Beitrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens, als Vorarbeit einer Anthologie dieses Landes. Jahrb. d. sieb. Karpatenvereines, Hermannstadt, IV. 1884. 1.—66. 1.
- Bielz II.* = *Bielz E. A.*: Nachtrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens. U. o. V. k. 1885. 34.—40. 1.
- Bielz III.* = *Bielz E. A.*: Nachtrag zu meinen Beiträgen zur Höhlenkunde Siebenbürgens. U. o. VI. 1886. 171.—178. 1.
- Childe I.* = *V. Gordon Childe*: The dawn of European civilization. London, 1925.
- Childe II.* = *V. Gordon Childe*: The Danube in Prehistory. Oxford, 1929.
- Dessewffy* = *Gróf Dessewffy Miklós* barbár pénzei. (A Numizmatikai Közlöny melléklete). I. 1910; II. 1910—11; III. 1911; IV. 1915.
- Enger* = Catalogue of the important Collection of Bronze Arms et Implements... formed by the late Dr. S. Enger of Vienne 1891.
- Emlékkönyv* = Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubileumára. Szerk. *Csutak Vilmos*. Sepsiszentgyörgy, 1929.
- Fettich I.* = *Fettich Nándor*: A zöldhalompusztai szkíta lelet. La trouvaille scythe de Zöld-

- halompuszta. Archaeologia Hungarica III. Budapest, 1928.
- Fettich II.* = *M. Rostowzew*: Skythien und der Bosphorus. II. Teil. *Nándor Fettich*: Bestand der skythischen Alterthümer Ungarns. Berlin, 1931.
- Ginters* = *Ginters Waldemar*: Das Schwert der Skythen und Sarmaten. Vorgeschichtliche Forschungen. Heft II. 1. Berlin, 1928.
- Gooss* = *Gooss Karl*: Chronik der archaeologischen Funde Siebenbürgens. Hermannstadt, 1876. Különlenyomat az ASL. N. F. XIII. 1876. kötetéből.
- Hampel Ant.* = *Hampel J.*: Antiquités préhistoriques de la Hongrie. Esztergom, 1877.
- Hampel Cat.* = *Hampel J.*: Catalogue de l'exposition préhistorique. Budapest, 1876.
- Hampel és Hampel Bronzkor* = *Hampel József*: A bronzkor emlékei Magyarhonban. Budapest. I. 1886; II. 1892; III. 1896.
- Hampel Trouv.* = *Hampel J.*: Trouvailles de l'âge de bronze en Hongrie. Budapest, 1886. (Megjelent a CIA. 1876. II. k. 2. részeként).
- Herman O.* = *Herman Ottó*: A magyar halászat könyve. I.—II. Budapest, 1887.
- Hodor* = *Hodor Károly*: Doboka vármegye természeti és polgári esmértetése. Kolozsvár, 1837.
- Imecs-Becze* = *Imecs F. Jákó és Becze Antal*: EMKE-úti kalauz.
- Jankó I.* = *Jankó János*: Kalotaszeg magyar népe. Budapest, 1892.
- Jankó II.* = *Jankó János*: Torda, Aranyosszék, Torockó magyar (székely) népe. Budapest, 1893.
- Kadié* = *Kadié Ottokár*: A jégkor embere Magyarországon. Der Mensch zur Eiszeit in Ungarn. M. Kir. Földt. Int. Évk. XXX. k. 1. f. Budapest, 1934. (Jahrb. d. Kön. ung. Geol. Anstalt).
- Kiss* = *R. Kiss István*: A nemes székely nemzet képe. I.—III. Debrecen, 1939.
- Könyöki-Nagy* = *Könyöki József*: A középkori várak különös tekintettel Magyarországra. Sajtó alá rendezte *Nagy Géza*. Budapest, 1905.
- Kövári I.* = *Kövári László*: Erdély régiségei. Pest, 1852.
- Kövári II.* = *Kövári László*: Erdély építészeti emlékei. Kolozsvár, 1866.
- Marțian I.* = *Marțian Julius*: Archaeologisch-prähistorisches Repertorium Siebenbürgens.

- Mitteilungen d. Anthr. Ges. in Wien. Bd. XXXIX. (N. F. IX.). 1909. 321.—358. I.
- Marțian II.* = *Marțian Julian*: Repertoriu arheologic pentru Ardeal. Bistrița, 1920.
- Marțian Țara Năs.* = *Marțian Julian*: Țara Năsăudului înainte de instituirea regimentului de grăniceri. Năsăud, 1933.
- Marțian Urme* = *Marțian Julian*: Urme din războaiele Romanilor cu Dacii. Publicațiile Comisiunii Monumentelor Istorice. Secția pt. Transilvania. I. Cluj, 1921.
- Márton* = *Márton Lajos*: A korai La Tène-kultúra Magyarországon. Die Frühlatènezeit in Ungarn. Archaeologia Hungarica XI. Budapest, 1933.
- Milleker Délm. ősk. rég.* = *Milleker Bódog*: Délmagyarország őskori régiségleletei. Temesvár, 1891.
- Milleker Délm. ősk.* = *Milleker Bódog*: Délmagyarország az őskorban. Temesvár, 1894.
- Milleker I. II. és III.* = *Milleker Bódog*: Délmagyarország régiségleletei. Temesvár. I. 1897; II. 1899; III. 1906.
- Neigebaur* = *Neigebaur J. F.*: Dacien aus den Ueberresten des klassischen Altertums, mit besonderer Rücksicht auf Siebenbürgen. Kronstadt, 1851.
- Nestor* = *Nestor Ion*: Der Stand der Vorgesichtsforschung in Rumänien. 22. Bericht der Römisch-Germanischen Kommission. 1933.
- Orbán* = *Orbán Balázs*: A Székelyföld leírása. I. Udvarhelyszék. Pest, 1868. II. Csíkszék. Pest, 1869. III. Háromszék. Pest, 1869. IV. Marosszék. Pest, 1870. V. Aranyosszék. Pest, 1871. VI. Barcaság. Pest, 1873. VII. Torda város és környéke. Budapest, 1889.
- Orosz I.* = *Orosz Endre*: Szolnok-Doboka megye őskori leleteinek repertórium. A Szolnok-Doboka megyei Irodalmi, Történelmi és Etnographiai Társulat I. Évkönyve. Dés, 1900. 17.—44. I.
- Orosz II.* = *Orosz Endre*: Első pótlék a Szolnok-Doboka megye őskori leleteinek repertóriumához. U. o. III. Évkönyv. Dés, 1902. 54.—62. I.
- Pârvan* = *Pârvan Vasile*: Getica. O încercare de protoistorie a Daciei în milenul I. a. Chr. București, 1926.
- Pulszky*: *Mo. A. I.* = *Pulszky Ferenc*: Magyarország archaeológiája. I. k. Budapest, 1897.
- Racovitza* = *Racovitza Emil*: Archives de zoologie expérimentale et générale. Tome LXVIII. fasc. 2. Paris, 1929.
- Roska I.* = *Roska Márton*: Az ősrégészet kézikönyve. I. A régibb kőkor. Kolozsvár, 1926.
- Roska II.* = *Roska Márton*: Az ősrégészet kézikönyve II. Az újabb kőkor. Kolozsvár, 1927.
- Roska Szf.* = *Roska Márton*: A Székelyföld őskora. Kolozsvár, 1929. Különlenyomat a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubiláris Emlékkönyvéből.
- Scheint* = *Scheint Daniel*: Das Land und Volk der Szeckler. Pesth, 1833.
- Schmidl* = *Schmidl A. A.*: Das Bihargebirge a. d. Grenze von Ungarn und Siebenbürgen. Wien.
- Schmidt* = *Schmidt Hubert*: Cucuteni in der oberen Moldau. Berlin und Leipzig, 1932.
- Schroller* = *Schroller Hermann*: Die Stein- und Kupferzeit Siebenbürgens. Vorgeschichtliche Forschungen, Heft 8. Berlin, 1933.
- Seidl* = *Seidl I. G.*: Beiträge zu einer Chronik der arch. Funde in der öster. Monarchie. I. f. 1840—45; II. f. 1845—46; III. f. 1846—47.
- Szabó* = *Szabó László*: Árpádkori magyar építőművészet. Budapest, 1913.
- Sztripszky* = *Sztripszky Híador*: Az erdélyi halászat ismeretéhez. Régi és mai halastavak. Kolozsvár, 1908.
- Compa* = *Compa Ferenc*: A szalagdíszes agyagművesség kultúrája Magyarországon. Die Bandkeramik in Ungarn. Archaeologia Hungarica V.—VI. Budapest, 1930.
- Vámszer* = *Vámszer Géza*: Csíki kalauz. Csík-szereda, 1934.
- Vitos* = *Vitos Mózes*: Csíkmegyei füzetek. Csík-szereda, 1894.
- Wosinsky* = *Wosinsky Mór*: Az őskor mészbetétes díszítésű agyagművessége. Budapest, 1904.

III. Folyóiratok:

- ACMI.* = Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice. Secția pentru Transilvania. I.—IV. Cluj, 1929—1938.
- AÉ. r. f.* = Archaeologiai Értesítő. Régi folyam I.—XIV. Budapest, 1869—1880.
- AÉ. ú. f.* = Archaeologiai Értesítő. Új folyam I.—LIV. Budapest, 1881—1932.
- A. f. ö. G.* = Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen. II. 159.—202., VI. 205.—272., IX. 81.—168., XIII. 71.—144., XV. 239.—336., XXIV. 225.—494., XXIX. 185.—337., XXXIII. 1.—162., XXXVIII. 123.—338. I. Ennek folytatása a *Seidl*-féle *Chronik*.
- AK.* = Archaeologiai Közlemények. I.—XX. Budapest, 1859—1897.
- AO.* = Arhivele Olteniei. Craiova.
- ASL.* = Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. I.—IV. Hermannstadt, 1845—1851.
- ASL. N. F.* = Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge. Hermannstadt, 1853-tól.
- B.—H.* = Barlangkutatás—Höhlenforschung. I.—XV. Budapest, 1913—1927.
- CIA.* = Congrès International d'anthropologie et d'archéologie préhistorique.
- Debreceni Közlemények* = Közlemények a Debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem Régészeti Intézetéből.
- Dolg. Szeged* = Dolgozatok a m. kir. Ferenc József-Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből.

Dolg. — *Trav.* = Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából. — *Travaux de la section numismatique et archéologique du Musée National de Transilvanie.* Kolozsvár, I.—X. 1909—1919.
EM. = Erdélyi Múzeum. Kolozsvár, 1874-től.
EME. Évk. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Évkönyve. Kolozsvár, 1874-től.
FA. = *Folia Archaeologica.* Budapest.
FK. = Földtani Közlöny. Budapest.
Jahrb. = Jahrbuch d. k. k. Centralcommission zur Erforschung u. Erhaltung d. Baudenkmale. 1856.—57. évf.
MAGW. = *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien.*
M. C. C. = *Mitteilungen d. k. k. Centralcommission zur Erforschung u. Erhaltung d. Baudenkmale.* I.—XIII. 1856—73.
MKE. = Múzeumi és Könyvtári Értesítő. I.—X. Budapest, 1907—1916.
Mon. = az illető vármegye monográfiája.
NK. = Numizmatikai Közlöny. I.—XXVII. Budapest, 1902—1928.
OMIK. = Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben. Budapest, 1901.
OTÉ. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos-Természettudományi Szakosztályából.
PZ. = *Praehistorische Zeitschrift.* I.—XXII. Berlin, 1909—1930.
S.—H. = A magyarországi barlangok s az ezekre vonatkozó adatok irodalmi jegyzéke 1549—1913. Néhai *Siegmeth Károly* közreműködésével összeállította *Hcrusitzky Henrik.* — *Zusammenfassung der Literatur über die Höhlen Ungarns 1549—1913.* Unter der Mitwirkung von weil. *Karl von Siegmeth,* zusammengestellt von *Heinrich Horusitzky.* Budapest, 1914.
Sieb. Provl. = *Siebenbürgische Provinzialblätter.* Hermannstadt. I. 1805; II. 1807; III. 1808; IV. 1813; V. 1824.

SzNM. Ért. = A Székely Nemzeti Múzeum Értesítője. I.—IV. Sepsiszentgyörgy.
SzO. = *Kelemen Lajos.* Marosszéki határnevek XVI.—XVII. sz.-ból. Székely Oklevéltár VI. 404.—412. l.
TK. = Természettudományi Közlöny.
Trans. = *Transilvania, periodische Zeitschrift für Landeskunde.* Redigiert von *Job. Benigni von Mildenburg* u. *Carl Neugeboren.* Hermannstadt, I. 1833; II. 1833; és Kronstadt III. 1838.
Ütm. = *Pósta Béla.* Útmutató az Erdélyi Országos Múzeum Érem- és Régiségtárában. Kolozsvár, 1903.
ZfE. = *Zeitschrift für Ethnologie* (Verh. = Verhandlungen). Berlin, 1869-től.

IV. Intézetek, múzeumok:

BSM. = *Burzendländer Sächsisches Museum.* — Barcasági Szász Múzeum. Brassó.
EME. = Erdélyi Múzeum-Egyesület.
EMEÁ. = Erdélyi Nemzeti Múzeum Ásványtára.
EMER. = Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtára.
MNM. = Magyar Nemzeti Múzeum.
NBKM. = A Nagyenyedi Bethlen-Kollégium Múzeuma.
SzNM. = Székely Nemzeti Múzeum.

V. Egyéb rövidítések:

<i>D.</i> = dél	<i>Ny.</i> = nyugat
<i>Dk.</i> = délkelet	—o—
<i>Dny.</i> = délnyugat	<i>br.</i> = bronz
<i>É.</i> = észak	<i>Ét.</i> = éremtári katalógus
<i>Ék.</i> = északkelet	<i>h.</i> = hosszúság
<i>Ény.</i> = északnyugat	<i>m.</i> = magasság
<i>K.</i> = kelet	<i>sz.</i> = szélesség